

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Kínai tűzhasú gőte
Cynops orientalis

Élőhely: Közép- és Kelet-kínai tavacsókák, rizsföldek.

Életmód: Szeret a vízinövények közt rejtőzni. Szárazon is ügyesen mozog, az üvegfalán is felmászik (terráriumát gondosan zárni!). 20 évig is élhet.

Szaporodás: 10-200 petéjét a nőstény vízinövények leveleire rakja. Kikelés 2-3 hét, átalakulás lárvaállapotból 2-3 hónap után.

Érdekesség: Ivari dimorfizmus: a hím kisebb, vékonyabb, kloakája nagyobb.

Takarmányozás: Élő vagy fagyasztott, esetleg szárított szúnyoglárva, tubifex, kisebb rovarok.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Vörösfülű ékszerteknős
Trachemys scripta elegans

Élőhely: Észak-Amerika déli része, főleg floridai tavak, csatornák és mocsarak.

Életmód: Megriadva a vízbe veti magát, s ott keres menedéket. Akár 25 cm-esre is megnőhet. 25 évig vagy akár még tovább is élhet.

Szaporodás: Lágyhéjú tojásaiból akár százat is rakhat.

Érdekesség: Ivari dimorfizmus: a hím mellső végtagjain hosszú karmok vannak, mellyel a nőstény előtt „legyezve” udvarol.

Takarmányozás: Ragadozó: halat, marhaszívet kap, néha salátalevelet, békalencsét, csigákat is.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Sárgafülű ékszerteknős
Trachemys scripta scripta

Élőhely: Elterjedési területe sokkal kisebb, mint a vörösfülű ékszerteknősé: Virginia állam dél-keleti részétől Florida északi részéig őshonos.

Érdekesség: Ugyanannak a fajnak másik alfaja, mint a vörösfülű ékszerteknős, de attól valamivel kisebbre nő, hátpáncélja kicsit domborúbb, haspajzsa pedig alig mintázott. Legfőbb különbség a szem mögötti folt színében van. A Magyarországon szabadon engedett példányok komolyan veszélyeztetik egyetlen őshonos teknősfajunk, a mocsári teknős állományát.

Takarmányozás: Lásd a vörösfülű ékszerteknősnél!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Tarajosteknős
Graptemys pseudogeographica

Élőhely: Az USA területének középső harmada.

Életmód: Hasonló az ékszerteknősökéhez.

Szaporodás: Lágyhéjú tojásaiból csupán 6-8-at rak egy fészekaljba.

Érdekesség: A fiatalok háta „térképrajzolatú”, később szürkés. Hátpáncéljuk gerincvonalán tarajos él fut, a hátsó szélén pedig a lemezek cakkosan helyezkednek el. A fejtető mintázata miatt királyteknősnek is nevezik.

Takarmányozás: Az ékszerteknősökéhez hasonló, de több növényi eleséget kaphat.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Görög teknős
Testudo hermanni

Élőhely: Dél-Európa ligetes erdei, gyümölcsösei, Kelet-Spanyolországtól a Balkán-félszigetig.

Életmód: Magányosan élő állat. Akár 30 évet is megélhet.

Szaporodás: 5-30 db diónyi, fehér, meszes héjú tojást rak a laza talajba, melyek 2-3 hónap múlva kelnek ki.

Érdekesség: Október végétől áprilisig, 2-3 hetes koplalás után, 4-8 °C-os helyen, száraz avar között telettethető. Védett állatfaj!

Takarmányozás: Leveleket, érett gyümölcsöket, kevés zöldséget eszik. Mindig legyen tiszta ivóvize!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Kanári
Serinus canaria

Élőhely: Őshazája Madeira, az Azori- és a Kanári-szigetek fás területei.

Életmód: A hím szép énekével udvarol. 10 évig élhet.

Szaporodás: A kosárába tojt 4-5 halványkék tojás kelési ideje 14 nap, a fiókák két hét múlva repülnek ki.

Érdekesség: A vad alak zöldes, tenyészetekben különféle színű, énekű és alakú változatai ismertek. Tollazatuk színezete függ a kapott tápláléktól is.

Takarmányozás: Kanári magkeverék, gyümölcsök, reszelt sárgarépa-alapú lágyeleség (főtt tojással, kalciummal, csíráztatott magokkal), lisztkekac.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Japán sirályka
Lonchura striata dom.

Élőhely: Szabadon sehol sem él.

Életmód: Társaságkedvelő. Átlagos élettartama 5 év.

Szaporodás: A 4-6 tojásból álló fészekaljon a pár felváltva ül, a fiókák 12-13 nap múlva kelnek ki, három hetesen repülnek ki. Más pintyekfélék tojásait is kiköltik, s a fiókákat felnevelik (ideális dajkamadar).

Érdekesség: Valószínűleg az Indiában őshonos csikoshátú bronzpinty alfajaiból tenyésztették ki Kínában, majd Japánon át került Európába.

Takarmányozás: Pinty magkeverék, lágyeleség, fűrtös köles, füvek, tyúkhúr. Vízét naponta cseréljük!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Zebrapinty
Taeniopygia guttata

Élőhely: Ausztrália füves területei.

Életmód: Eleven, kissé erőszakos madárka. Esténként párjával, vagy többedmagával, egy fészekben alszik. Szeret vizébe belefürdeni. (Napi vízcsere!) 5 évig él.

Szaporodás: Az elől félig nyitott fészekodút tollakkal, fűszálakkal, papírdarabkákkal béleli ki. A 4-8 tojáson a pár felváltva ül, s a fiókák 12-13 nap alatt kelnek ki. Három hét múlva repülösek.

Érdekesség: A hím csőre élénkebb piros, mint a nőstényé, s narancsos pofafoltja van.

Takarmányozás: Lásd a japán sirálykánál!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Hullámos papagáj
Melopsittacus undulatus

Élőhely: Ausztrália belső, száraz területein él.

Életmód: Csoportban érzi igazán jól magát. Békés állat. Élettartama 7 év.

Szaporodás: A pár 18 nap alatt költi ki a 3-6 tojásból álló fészekaljait. A kirepülés a 30-35. napon történik.

Érdekesség: A vad típus zöld. Tenyésztésváltozatai sokféle színben előfordulnak. A csőr fölötti viaszhártya a nőstényeknél barna, a hímeknél kék.

Takarmányozás: Hullámos papagáj magkeverék, gyümölcsök, zöldségek, hajtások, főtt tojás, túró, lisztkukac. Csőrkoptatónak szépia, mész. Friss ivóvíz!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Nimfapapagáj
Nymphicus hollandicus

Élőhely: Ausztrália belső területei, nyugati partvidéke, továbbá Tasmánia.

Életmód: A párok nagy csapatokban is összetartanak. Békés madár. 18 évig él.

Szaporodás: 4-5 tojásból álló fészekaljait 18-20 nap alatt költi ki a pár. A kirepülés 4-5 hetesen történik.

Érdekesség: A kakaduk közeli rokona. Homlokán lévő csúcsánál elkeskenyedő bóbitáját izgatottságában, vagy udvarlás közben felmereszti.

Takarmányozás: Nagypapagáj magkeverék és a hullámos papagájnál leírt kiegészítők. Napi vízcsere!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Stanley papagáj
Platycercus icterotis

Élőhely: Délnyugat-Ausztráliában él. Nyílt erdőségekben, és megművelt területeken is előfordul (utóbbi helyeken károkat okoz), kedveli a víz közelségét.

Életmód: Párban vagy kisebb csapatokban él. Jámbor, bizalmas természetű madár. 15 évig élhet.

Szaporodás: Élőhelyén eukaliptuszfák üregeiben költ. Fészekalja 3-8 tojásból áll, a kotlási idő 3 hét, a fiókák 1 hónaposan repülnek ki.

Érdekesség: Nevét az ismert Afrika-kutatóról kapta.

Takarmányozás: Nagypapagáj magkeverék sok zölddel, rovarokkal kiegészítve. Naponta friss ivóvíz!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Kis Sándor-papagáj
Psittacula krameri

Élőhely: Észak-Afrikától Indiáig elterjedt.

Életmód: A párok csapatokon belül élnek, a szaporodási időszakon kívül a tojó a domináns fél. Hamar szelídül. 15 évet élhet meg.

Szaporodás: A 2-5 tojásból álló fészekalj kelési ideje 24 nap, a fiókák 40-50 nap múlva hagyják el a fészket.

Érdekesség: A hímek nyaki gyűrűmintája miatt örvös papagájnak is nevezik. Állítólag Nagy Sándor hozta Európába díszmadárnak ezt a fajt.

Takarmányozás: Nagypapagáj magkeverék kiegészítve zöldséggel, gyümölccsel. Naponta friss víz!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Szíriai aranyhörcsög
Mesocricetus auratus

Élőhely: Eredetileg Palesztina sivatagos területein élt, ma már lényegében csak szobaállatként ismert.

Életmód: Éjjel aktív. Magányosan él.

Szaporodás: Szaporodási rekorder: vemhességi ideje csupán 16 nap, s a fiatalok már 6 hetesen ivarérettek. Élettartama rövid: 1-3 év.

Érdekesség: Táplálékát, de néha kölykeit is, pofazacskójába tömve szállítja.

Takarmányozás: A többi rágcsálóhoz hasonlóan gyümölcsök, zöldségek, magvak, kiegészítve szénával és állati eredetű fehérjével (pl.: rovarok, túró).

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Mongol futóegér
Meriones unguiculatus

Élőhely: A Bajkál-tótól délre, elsősorban Mongólia pusztáin, sivatagos területein él.

Életmód: Kolóniákban él, föld alatti járatokat készít. Élettartama 4-6 év.

Szaporodás: 21-22 napos vemhesség után 3-5 csupasz, zárt szemrésű kölyök jön a világra. Szoptatási idő három hét.

Érdekesség: Nem szabad farkánál fogva felemelni, mert az ezt borító vékony bőr könnyen megsérül!

Takarmányozás: A többi rágcsálóhoz hasonlóan gyümölcsök, zöldségek, magvak, széna.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Degu
Octodon degus

Élőhely: Chile, ahol a síkvidékek bozótos területeitől a hegyvidékekig gyakori. A szántóföldeken kártevő.

Életmód: Nagy csapatokban él. Nappal aktív. Hamar szelídül, igen intelligens. Élettartama 4-6 év.

Szaporodás: 82-86 napi vemhesség után 2-8 igen fejlett kölyök születik, melyek kezdettől fogva szilárd táplálékot is fogyasztanak.

Érdekesség: Nem szabad farkánál fogva felemelni, mert az ezt borító vékony bőr könnyen megsérül!

Takarmányozás: Mint a többi rágcsáló: gyümölcsök, zöldségek, magvak, széna.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Tengerimalac
Cavia porcellus

Élőhely: Eredetileg Dél-Amerika, de házasított formája ma már világszerte házikedvenc.

Életmód: Nappal aktív. Jámbor, bár kissé ijedős. 7-8 éves kort élhet meg.

Szaporodás: Az anya 65-68 napi vemhesség után hoz világra általában 1-4 szőrös, igen fejlett kölyköt.

Érdekesség: Sokféle tenyészfajtája létezik: simaszőrű, rozettás, hosszú szőrű, angóra stb.

Takarmányozás: A többi rágcsálóhoz hasonlóan gyümölcsök, zöldségek kiegészítve magvakkal, szénával.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Törpenyúl
Oryctolagus cuniculus

Élőhely: Az egész Európában elterjedt üregi nyúlból domesztikált házi nyúl egyik fajtája.

Életmód: Gyorsan szelídül, a nevére is hallgat, szobatisztaságra szoktatható. Maximális élettartama 12 év.

Szaporodás: 30 napos vemhesség után 2-5 utódot hoz világra. A szoptatási idő 4-6 hét.

Érdekesség: Testtömegük csupán 1 kg körüli. Kedvelt az angóra, az oroszlánfejű és a lógófülű változata is.

Takarmányozás: Fonnyasztott fűfélék, lucerna, széna kiegészítve zöldségekkel, gyümölcsökkel, szemes-takarmánnyal. Mindig legyen tiszta ivóvize!

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Achátcsiga
Achatina fulica

Élőhely: Afrika trópusi vidékei.

Életmód: Főleg éjjel aktív. Akár 10 évig is élhet.

Szaporodás: Az akár több hónapos nyugalmi állapotból a hőmérséklet és a környezet nedvességtartamának emelkedésére felébredő állat feltöri a házat bezáró mészfedőt, s megkezdődik a párzás és kölcsönös megtermékenyítés. A 30-90 db petéből, 14-18 nap alatt kelnek ki a kezdetben még szinte áttetsző kis csigák.

Érdekesség: Kúpos háza 13 cm hosszúságúra is megnő.

Takarmányozás: Zöldség, gyümölcs, mézspótlásra kalciumfoszfát, szépia vagy porrá tört tojásból adható.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Szivárványos guppi
Lebistes reticulata

Élőhely: Dél-Amerika északkeleti része.

Életmód: Társas, mozgékony hal, mely az akvárium minden szintjét belakja.

Szaporodás: Elevenszülő. A megtermékenyítés belső, a peték már a nőstény testében kikelnek. Az ivadékok már a fialás előtt láthatóvá válnak az anya hasfalán keresztül.

Érdekesség: Rengeteg szín- és farokúszóalakváltozatban tenyésztik. A nőstény jóval természetesebb, de kevésbé színpompás.

Takarmányozás: Mindenféle jó minőségű haleleség.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Mexikói kardfarkú hal
Xiphophorus hibrid

Élőhely: Mexikó déli része.

Életmód: Társas faj, az akvárium minden szintjét belakja.

Szaporodás: Elevenszülő. 4-5 hetenként nagyszámú (a törzsalak akár 200-250) ivadékot szül, de azokra a felnőttek kannibalizmusuk miatt veszélyt jelentenek.

Érdekesség: A törzsalak (*X. helleri*) zöld, de kedveltebb a vörös tenyésztésű változata. Nevét a hím farokúszójának alsó megnyúlt szegélyéről kapta. A nőstények képesek hímmé átalakulni.

Takarmányozás: Mindenféle jó minőségű haleleség.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Black Mollie

Poecilia hibrid

Élőhely: Vadon nem él, több faj keresztezéseként hozták létre a XX. század elején az USA-ban.

Életmód: Társas állat, a vízoszlop minden szintjét belakja. Melegigényes (25-28 °C), érzékeny a víz hőmérséklet változására!

Szaporodás: Elevenszülő. Általában nem szabályos időközönként szül, gyakori az 1-2 hetes túlfordás.

Érdekesség: A bársonyos fekete alapváltozaton kívül van albinó, vörös farkú, fekete-fehér tarka színű és lírafarkú alakja is.

Takarmányozás: Mindenféle jó minőségű haleleség.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Vörös gabonasikló

Elaphe guttata

Élőhely: Az USA középső részétől Északkelet - Mexikóig. Erdők, mocsarak, vasútvonalak, lakott területek, gabonaraktarak (innen a neve) környéke.

Életmód: Rejtett életmódú. Főleg éjjel aktív. Béketűrő természetű. Az elért élettartam rekord közel 22 év volt.

Szaporodás: Fészekalja 6-30 lágyhéjú tojásból áll, melyek 25-30 °C-on 70-90 nap alatt kelnek ki.

Érdekesség: Átlagosan 1-1,2 m hosszú. Többféle színváltozata ismert (albinó, részlegesen albinó, fekete). Zsákmányát szorítással öli meg.

Takarmányozás: Kisemlősök (főleg egerek).

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Dzungáriai törpehörcsög (*Phodopus sungorus*)

Élőhely: Közép-Ázsia pusztái, sztyeppéi, felsivatagjai.

Életmód: Az emberrel szemben – főleg kezdetben - bizalmatlan, gyakran harapós. A párokat általában jól együtt lehet tartani. Élettartama alig 2 év.

Szaporodás: Vemhességi ideje 20-22 nap. Egy alom 1-6 kölyökből áll, a kicsik gyorsan fejlődnek és 18-23 napon már ivaréretté válnak. Igen szapora, a nőstény már a fialás másnapján ismét vemhes lehet.

Érdekesség: Élőhelyén téli álmat alszik.

Takarmányozás: Az aranyhörcsöghöz hasonló, de több állati eredetű fehérjét igényel.

AVASI GIMNÁZIUM ÁLLATHÁZA

Zebrawater sünegér

Amatitlania nigrofasciata

Élőhely: Közép-Amerika, Guatemala kristálytisza vizeiben él, akváriumában is az ilyen vizet szereti.

Életmód: 22-23 C°-os vízzel is megelégszik, társas akváriumában is tartható.

Szaporodás: A néhány fokkal megemelt hőmérsékletű vízben lapos kövekre könnyen leikrázik. Az ikrákat a nőstény gondozza, melyek 52-54 óra alatt kelnek ki.

Érdekesség: Kezdő akvaristák kedvelt sügérfaja. Nagy termete és állandó „rendezkedése” miatt kevés növény marad meg mellette.

Takarmányozás: Igénytelen, kedvence az élő eleség.

Törpe karmosbéka
Hymenochirus curtipes

Élőhely: Afrika napsütötte, sekély, iszapos vizei.

Életmód: 24-26 C°-os, dús növényzetű vizet igényel.

Szaporodás: A hím halk, percegő hívóhangjára „kézállásban” lejtik el násztáncukat. A peték két nap alatt kelnek ki, a lárvák a hatodik napon úsznak el, s 60-70 napig fejlődnek. Kifejletten 3-4 cm nagyságúak.

Érdekesség: Kimondottan vízi állat, a vizet szinte sohasem hagyja el. Nincs szemhéja, nyelve és szarufogai is hiányoznak. Táplálékát lába segítségével igazítja szájába. Levedlett bőrét is megeszi.

Takarmányozás: Tubifex, szúnyoglárva, haleleség.